

Har Nordmaling glömt de unga?

VI UNGDOMAR i Nordmaling har ingenting att göra på kvällarna, utom att sitta t.ex. på kaféerna och i parken och hänga där man inte får vara.

Nu blir det ju ännu värre när bion kommer bort. Det enda ställe vi har att vara på är SGU-stugan i Rödviken, och dit är det så långt att många inte vill gå dit nu när det är så kallt. Inga gatlyktor finns det heller efter vägen och på vintern kan man inte alls komma sig dit.

Vi tycker att det är på tiden, att vi i ett samhälle som är så stort som Nordmaling fick en ungdomsgård som låg centralt som t.ex. kommunistgården.

Där kunde man anordna discotek åtminstone en eller två kvällar i veckan för ungdom i åldern 13-18 år.

14-10-72 8 b i Nordmaling

10-10-72 Nordmalings gamla möttes och mindes

NORDMALING (VK)

Det var så roligt att träffas. Minnen från gången tid rullades upp men även nutidens sorger, sjukdomar och glädjeämnen ventilerades vid de Äldres dag i Nordmaling på söndagen. Närmare 400 pensionärer hade hörsammat kallelsen och deltog i lunchen med efterföljande samkväm i Församlingsgården.

Dessförinnan hade man deltagit i högmässan i den för dagen fullsatta kyrkan. Komminister David Lindström predikade över temat - "Guds väldiga gärningar...". Kyrkoherde Gunnar Lodin höll skriftermålspredikan. Många knäböjde och deltog i nattvarden.

I Församlingsgården hälsade kyrkorådsordförande Harald Lundberg och komminister Lindström välkommen. Kyrkoherde Lodin gav återblickar från det slitsamma liv som många av dagens pensionärer fått uppleva. Kyrkoadjunkt Herbert Andersson, Nyåker, berättade minnen från sin tid som sjömanspräst. Hjalmar Strömdahl, Långed, berättade en historia och han framförde även gästernas tack för välfärdnaden och arrangemangen. Flickorna Karin, Kerstin och Kristin Holmlund, Nyåker, underhöll med sång och musik. Och så hade man ju så mycket att prata om - nu när man en gång träffades. För många var det länge sen sist. I övre salen framförde hemmansägare Adolf Grundström, Mullsjö, gästernas tack.

Som vanligt hade en hel stab av män och kvinnor helt frivilligt ställt upp för att servera och underhålla vid detta kyrkans årligt återkommande stora gästbud. Sammanlagt var det över 50-talet som hjälpte till, men så gick även allt snabbt och smidigt.

ANDERS ASTRÖM

Överst: Fru Nanny Forsberg fann en gammal bekant i fru Josefina Strömdahl, 87, Örsbäck. Till höger i bild fru Emma Johansson, Örsbäck.

Mitten: Fru Viktoria Brännlund, Bredvik, är en pigg gammal dam. Här i gemytligt samtal med kyrkorådsordföranden Harald Lundberg. Fru Mimmi Fällman, Rönholm, lyssnar intresserat.

Nederst: Både glada och tråkiga saker hade Helga Jacobsson, Klöse, Jenny Johansson, Ava och Hanna Söderlind, Klöse, att prata om.

1972

Krönika från Olofsfors

□ OLOFSFORS är ett gammalt anrikt samhälle, som uppkom redan i mitten på 1700-talet, då maskinerna togs i bruk. Den mekaniska verkstaden är nu den enda industri som finns kvar, där man för närvarande bl.a. gör halvband till traktorer.

1948 fick Olofsfors en ny ladugård. Den har för närvarande ett tjugotal mjölkkor och ca 30 ungdomar. Man byggde nyligen en ny silo, där man torkar korn. Höskörden var mycket bra i år, så ladan fylldes till bristningsgränsen.

□ DET GAMLA skogskontoret används numera till samlingslokal för olika sammankomster. Bl.a. har Högåkers OK här sin sammanträdeslokal, där man planerar för tävlingar och andra saker. Den gamla skolan, som tidigare användes som vävstuga, kommer ortens ungdom att få disponera som fritidslokal, där olika sorters hobbyverksamheter kan bedrivas, tex bordtennis. Här finns också en liten ishockeyplan och en igenvuxen fotbollsplan.

På affärssidan är vi lyckligt lottrade, eftersom vi har fått behålla affären. Denna bytte ägare för ungefär ett år sedan. Olofsfors har också den gamla kvarnen som fortfarande är öppen två dagar i veckan. Den ligger mycket vackert till vid Leduån, som flyter rätt igenom samhället.

Plantskolan, som tjänstgjort som uppdrivningsplats för gran- och tallplanter, är sorgligt nog nedlagd sedan en tid tillbaka.

□ PÅ OLOFSFORS gamla flygplats ser man numera bara segelflyg. Det är segelflygklubben från Örnsköldsvik som kommer varje veckoslut och tränar uppstigning och landning med sina ljudlösa plan. Om man vill kan man få åka med motorplanet, som man använder när man drar upp segelplanen. Men det kostar förstås en liten slant att åka med.

Det är en sak som är mycket obehaglig för dem som bor i Olofsfors. Det är den stinkande lukten från kommunens bränngröp, några kilometer norr om samhället, dit soporna körs från byarna omkring

CLAES
(pryo på VK i Nordmaling)

Miljonsatsning av Masonite AB

Styrelsen för Masonite AB har beslutat att investera 3,1 miljoner vid industrin i Rundvik. Därav kommer 2,3 miljoner på en ny specialavdelning vid masonitefabriken. Avdelningen får en hel linje med maskinerheter för tillverkning av olika specialprodukter av board. Man räknar inte att behovet av arbetskraft skall öka nämnvärt.

För den nya specialskärningsavdelningen skall en ny huskropp byggas upp mellan den sk linje 3 och nya magasinet. Utbyggnaden blir i en våning och mellan 1200 och 1300 kvm. Med den nya avdelningen räknar man med att få en effektivare skärningsavdelning och samtidigt kunna öka kapaciteten i tillverkningen av specialskärningar och sam-

tidigt ha möjlighet att utveckla förädlingsprogrammet. Köparna av board har under senare år börjat kräva allt mera av specialskurna produkter och det är detta krav Masonite nu önskar tillgodose.

I nya sågen skall 800 000 kr investeras för en ytterligare såglinje. Två rampar var planerade redan vid sågens byggande. Nu är det troligt att i stället för ännu en ram kommer en sk tre-klina att installeras. Investeringen i sågen — en såg som för övrigt har visat sig gå mycket bra — görs för att än mera öka kapacitet och effektivitet. Samtidigt räknar man med ett högre sågutbyte.

Behovet av arbetskraft beräknas inte nämnvärt komma att öka genom de nu beslutade investeringarna. Lokaliseringslån eller lokaliseringsskott kommer icke att sökas.

Byggnaden av den nya specialskärningsavdelningen hoppas man få komma igång med snarast möjligt. Enligt planerna skall avdelningen vara klar att tas i bruk 1 maj 1973.

Nordmalingskrav: Trafikfällor måste snarast tas bort

NORDMALING (VK)

Kommunfullmäktigeledamoten Allan Bäckman, Nyåker, har i en skrivelse till kommunstyrelsen och trafiksäkerhetskommittén i Nordmaling påtalat nödvändigheten av att man genom uppvaktning och påtryckning hos vägmyndigheterna försöker påskynda borttagandet av vissa påtagliga trafikfällor i kommunen. Han erinrar om den svåra trafikolycka, som nyligen inträffade i Baggård och där två unga människor gick till spillo. Vi vet att tidigare olyckor och olyckstillbud skett vid den smala bron över Leduån i Baggård, och det finns flera påtagliga trafikfällor som bör åtgärdas, menar Bäckman.

Utöver den aktuella bron över Leduån efter länsväg 353, vill han fästa uppmärksamheten på den stenmur som finns efter väg 511 i Djupsjö by, vid byns nedlagda affär. Den är ur trafiksynpunkt ytterst farlig genom att den ligger i en kurva, och vägen är så smal att två bilar knappast har någon chans att mötas. Flera olyckstillbud har förekommit. Tilläggas bör att skolbussen med många barn passerar det här "nålsögar" fyra gånger per dag. Stenmuren bör tas bort och vägen breddas. Det måste vara en ganska enkel åtgärd.

Bäckman påpekar också, att vid skolan i Baggård, som ligger i anslutning till den starkt trafikerade

länsvägen 353, bör en nedsättning av hastigheten ske, speciellt med tanke på att barnen måste passera över den livligt trafikerade vägen till och från bespisningslokaler.

Slutligen pekar han än en gång på järnvägsviadukten mellan Norrfors och Västansjö efter väg 332. Viadukten är ytterligt smal och sikten knappast mer än 30-talet meter. Flera olyckor och olyckstillbud har förekommit.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade skrivelsen på måndagen och beslöt att snabbinförda ett yttrande från trafiksäkerhetskommittén, så att ärendet kan föreläggas nästa kommunstyrelsesammanträde.

17-10-72

†

Min älskade Make,
vår kära Mor
Farmor och Mormor

**Hulda Emirentia
Åberg**

* 2/8 1893 † 14/10 1972

har efter en kort tids sjukdom
stilla insomnat i tron på sin Frälsare.

Saknaden är ousägligt stor.
Rundvik den 14 okt. 1972

**MAURITZ
Ragnar och Gun-Britt
Bertil och Ingrid
Kerstin
Torgny och Rut
Syskonen
Barnbarn
Barnbarnsbarn**

Bred dina vida vingar,
O, Jesu över mig
Och låt mig stilla vila
I ve och väl hos dig
Bliv du min ro min starkhet.
Min visdom och mitt råd
Och låt mig alla dagar
Få leva av din nåd

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka lördagen den 28/10 kl 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnas minne inbjudes till minnesstund i Församlingssgården. I stället för blommor tänk på Svenska kyrkans mission. Meddelas endast på detta sätt.

5-10-72

†

Min käre Broder

**Oskar Erhard
Robertsson**

* 25/1 1898

har lämnat oss, släkt och vänner
i djup sorg och saknad men i
ljus minne bevarad.

Hallen, Nordmaling
den 4 oktober 1972

**Edvin och Henny
Brorsbarnen**

Hur underlig är du o Gud
I allt vad du gör,
Vem kan dina vägar förstå?
Det är dock säkert,
Den väg, du mig för,
För mig är den bästa ända.

Jordfästningen sker i stillhet.

11-10-72

†

Vår käre Far och Svärfar

**Gotthard
Lindgren**

* 13/1 1887 † 10/10 1972

har avlidit på Umeå lasarett, i
tron på sin Frälsare. Sörjd och
saknad men i ljus minne bevarad
av oss, syskon, syskonbarn samt
övrig släkt och vänner.

Mullsjö, Gräsmyr 10 oktober 1972

Ruth och Yngve Söderlind

I Kristi sår jag somnar in,
De rena mig från synder min:
Ja, Kristi död och dyra blod.
Det är mitt liv, min prydnad god

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 21 oktober kl 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes till Församlingssgården efter jordfästningsakten. I stället för blommor tänk på yttre missionen.

Meddelas endast på detta sätt.

11-10-72

†

Vår käre Broder

Bertil Edström

* 13/11 1901 † 9/10 1972

har hastigt lämnat oss i sorg och
saknad.

Långed, Nordmaling
10 oktober 1972.

**Agda
Edvin och Alma
Karl och Anny
John och Gudrun
Syskonbarnen**

Vi hann ej säga dig farväl
Ty döden kom så fort
Men låt oss säga dig vårt tack
Vid evighetens port.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndag 15 oktober kl 9.45. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes till en minnesstund i Församlingssgården efter högmässan. I stället för blommor tänk på missionen.

Meddelas endast på detta sätt.

11-10-72

†

Min älskade Make,
vår käre Far, Morfar och Svärfar

**Edvin Gunnar
Berggren**

* 14/9 1899 † 8/10 1972

har lämnat oss, släkt och vänner
i djup sorg och saknad men i
ljus minne bevarad.

Högländ, Nordmaling
den 9 oktober 1972.

**MIA
Gun och Matti
Lars-Erik
Barnbarnen
Syster**

Stilla, så stilla du käre nu
slumrar
Borta från oro, sjukdom och
strid
Stor är vår saknad.
Men dock vi dig unnar
Vila, o vila i frid.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 14 oktober kl 12.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes efter jordfästningen till en minnesstund i församlingssgården. I stället för blommor tänk på missionen.

6-10-72

†

Herren Gud har i sitt allvise råd hemkallat
vår innerligt älskade Mor, Mormor och Farmor

Kristina Paulina Åberg

* 10/9 1888 † 4/10 1972

som stilla inomnat i tron på sin Frälsare Jesus Kristus
i kärt och tacksamt minne bevarad av oss, syskon,
släkt och vänner.

Rundviksverken den 4 oktober 1972

Albin Johan och Elsa Ivar och Ester Anna och Edgar Bertil och Märta	Oskar Axel och Helga Ture och Margit Bror och Majken Barnbarn, barnbarnsbarn
--	---

Sv. Ps nr 336

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 14 oktober 1972 kl 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnas minne äro varmt välkomna till Församlingssgården efter jordfästningen. I stället för blommor tänk på missionen.

7-10-72

Herren Gud har i sitt allvissa råd hemkallat
vår innerligt älskade Mor, Mörnor och Farmor

Kristina Paulina Öberg
* 10/9 1888 † 4/10 1972

som stilla insonnat i tron på sin Frälsare Jesus Kristus
i kärt och tacksamt minne bevarad av oss, sykon,
släkt och vänner.

Rundviksverket den 4 oktober 1972.

Albin	Oskar
Johan och Elsa	Axel och Helga
Ivar och Ester	Ture och Margit
Anna och Edgar	Bror och Majken
Bertil och Märta	Barnbarn, barnbarnsbarn

Sv. Ps nr 336

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 14 oktober 1972 kl 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnas minne äro varmt välkomna till Församlingsgården efter jordfästningen. I stället för blommor tänk på missionen.

Vår kära Dotter och Syster

**Eva Margareta
Lundholm**
* 27/10 1957 † 30/9 1972

har hastigt lämnat oss i djupaste
sorg och saknad.

Nordmaling den 2 oktober 1972

GUNHILD och HOLGER
Gunilla och Paul
Solveig och Ivan
Tommy
Charina
Gertrud och Gunnar

Så hastigt gick Du bort
Men ditt ljusa minne,
Skall leva i våra hjärtan.

3-10-72

Den gamle ...

Forts. från sid. 1

Oskar Erhard Robertsson, Hallen,
Nordmaling, funnen död.

Den omkomne var sedd i Täfteå
den 21 och den 22 juli. Sedan har
man inte haft några spår efter ho-
nom trots ihärdiga spaningar.

På tisdagen fann polisen från
Umeå mannens kavaj upphängd i
ett träd omkring 200 meter från
fyndplatsen. I kavajen fanns man-
nens plånbok med cirka 800 kr i
kontanter och flera bankböcker.
Någon misstanke om brott förelig-
ger därför inte.

Närmast sörjande är brodern Ed-
vin Robertsson med familj.

Kvinna klämd vid sågen i Rundvik

NORDMALING (VK)

49-åriga fru Ingrid Aberg, Rund-
viksverket, råkade vid 15-tiden på
torsdagskvällen komma i kläm mel-
lan en vägg och ett virkespaket vid
virkesuttaget vid sågen i Rundvik.
Fru Aberg arbetade i den så kalla-
de stroläggningen. När ett virkespa-
ket var färdigt, gick det automatiskt
ett steg framåt och stannade. Fru
Aberg skulle märka paketet men i
samma ögonblick föll en planka som
sätte virkespaketet i rörelse genom
en impuls. Hon ramlade ner mellan
paketet och väggen och klämdes där.
Fru Aberg fick klämskador och
brutna revben, men är inte livsfar-
ligt skadad. Hon fördes först till
Nordmalings sjukhem varifrån hon
remitterades till Umeå lasarett.

Nordmalings kommun planerar ungdomslokal

NORDMALING (VK)

Vid Nordmalings kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde på
måndagen presenterades ett skissförslag till lösning av ungdomslo-
kalfrågan i Nordmaling. Här har man då i första hand tagit sikte
på de lediga lokalutrymmena i Nordmalings gamla sjukstuga på Le-
varäkern. Skissförslaget har utförts av ingenjör Arne Nilsson vid
byggnadskontoret och på uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Sjukstugan i Levar fick Nordma-
lings kommun som gäva av lands-
tinget och skolans högstadieläver
har tidigare på egen hand utarbe-
tat ett förslag till ungdomslokaler i
den friställda fastigheten. Ingenjör
Nilsson har helt koncentrerat sig
till fastighetens huvudbyggnadskropp
och då i första hand till botten-
planet och källarplanet. I källarpla-
net inrymmer hans förslag bl a
diskotek med särskilt mysrum, två
pilkastningsrum, kök och serverings-
rum samt motionsrum och i botten-
planet en stor bordtennisiokal, med
plats för fem spelbord, läsrum, rök-

rum, två rum för studiecirkel samt
pentry och duschrum för herrar och
damer, toaletter etc.

Den totala kostnaden beräknas till
ca 360.000 kr.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
konstaterade att förslaget verkar
tilltalande och beslöt arbeta vidare
på projektet.

Det gamla kravet på inrättandet
av en särskild nämnd för idrotts-
och fritidsfrågor kom en bit närma-
re i och med måndagssammanträ-
det.

Nu beslöt arbetsutskottet förorda
att nämnden inrättas från årsskiftet.

Nordmalingsklocka pryddes med guld

NORDMALING (VK)

Nu kan man åter se vad klockan
är på klocksapeln vid Nordmalings
kyrka och aldrig har dess klocka
varit finare än nu. 23 karats blad-
guld lyser upp siffror och visare.
Målarmästare Harald Wallander,
Levar har utfört restaureringen av
visare och siffror. Tidigare var de
endast guldbronserade men nu lyser
de av äkta guld. Två varv v det
flörtunna bladguld har lagts på.

Själva klockverket har setts över
av urnakammästare Gösta Ägren,
Nordmaling. Han sålde för 24 år
sedan klockan och den har gått ända
tills det i somras var dags för mål-
ning och tjärning av klockstapeln.
Då togs klockan ned för översyn.
På fredagen kom den åter på plats
genom urnakammarstarens försorg
dock assisterad av den vige Henry
Boberg, Rundvik, som för övrigt stått
för målnings- och tjärningsarbetena.

Att få visare och siffror förgylla
kostade nära 2.000 kronor men så
lyser det också upp.

Traktorförare Tord Konradsson,
Sunnansjö, Nordmaling och fröken
Kristina Forsberg, Kiruna. Vigseln
förrättades på lördagen i Nordma-
lings kyrka av kommunminister David
Lindström. (Allfons Foto, Nordma-
ling).

Den gamle hittad död ute på myr

74-åriga Oskar Erhard Roberts-
son, som den 21 juli i år försvann
från sin bostad i Hallen, Nordma-
ling återfanns på måndagseftermid-
dagen död.

Han hittades cirka 500 meter norr
om vägen Täfteå-Innertavle (gam-
la kustlandsvägen) på den s.k.
Slättmyren. Det var en bonde som
fick se Robertsson, som var svår att
upptäcka.

Forts sidan 15 spalt 3

Nyåkersföretag skall bygga ut sina lokaler

NORDMALING (VK)

19-10-72
Vid byggnadsnämndens sammanträde i Nordmaling på tisdagen beviljades AB Nyåkers pepparkakor byggnadslov för utbyggnad av packrum samt kallförråd i anslutning till fabriken i Nyåker. Utbyggnaderna blir på ca 300 kvm. Avslag blev det däremot på KPL Bygg AB i Nordmalings begäran om byggnadslov för flerfamiljshus på tomt nr 6 i kv Thor. Både stadsarkitekten och byggnadsnämnden ansåg att den planerade byggnaden var för stor för ifrågavarande tomt.

Drygt 40-talet ärenden förelåg. Byggnadslov för garage beviljades Sven-Erik Öberg, Levar (Levar 2:38). Den Jakobsson fick bygglov för uthus på Hinden 4 i Nordmaling. Ansgar Österlund, Levar, byggnadslov för byte av fönster och diverse ombyggnader på Levar 4:20. David Areblad, Rundvik, byggnadslov för ombyggnad av bostadshus i kv. Skogstjärnan, Rundvik, Hållna Bokvist, Öre, byggnadslov för renovering av bostadshus samt nybyggnad av uthus på Öre 4:12. Viktor Nygren, Gräsmyr, bygglov för ombyggnad av bostadshus på Gräsmyr 1:29 och Lögdeå missionsförening för ombyggnad av missionshuset på Lögdeå 2:34.

Efter att länsstyrelsen nu meddelat dispens gavs Holger Lindberg, Lögdeå, byggnadslov för flyttning av befintlig bensinstationshall och iordningställande av denna till övernattningsställe på Lögdeå 6:185.

En fastighet i Rundvik har varit föremål för syn. Byggnadsnämnden beslöt nu att fastighetsägaren omgående skall inlämna ritningar för uppförda byggnader samt uppsnygga tomten på ett godtagbart sätt.

Konsum i Rundvik fick bygglov för asfaltering i kv. Sjömannen enligt inlämnad planlösning.

FRITIDSBEYGGELSEN ÖKAR

Byggnadslov för fritidsbebyggelse lämnades: Henry Lindström, Husum, för tillbyggnad av fritidshus samt

sjöbod på Ava 1:26, Nils Johansson, Ledusjö, för sommarstuga vid Torsjön (Ledusjö 3:5), Svante Forsberg, Nordmaling, för sommarstuga och uthus på Järnäs 2:63, Irene Leonardsson, Långed, för förbättring av fritidshus på Långed 2:30, Gunnar Norberg, Husum, för sommarstuga på Ava 5:59, Tore Larsson, Umeå, för gäststuga på Järnäs 2:37, Ruben Sandman, Aspeå, för sommarstuga Aspeå 6:4, Ove Haapala, Gullänget för bastu på Ava 10:16, Göran Gustafsson, för förråd och bastu på Lögdeå 8:6, Marianne Aronsson och Claes Wildlund, Umeå, för fritidshus på Järnäs 3:54, Artur Olsson, Nordmaling för båthus på Järnäs 1:58, Nygrens stbb, Nordmaling, för gäststuga på Bredvik 7:41, Thomas Eriksson, för gäststuga på Hörnsjö 15:1, Eric Sedin, Sundåsen, för båthus på Bredavahällan, Järnäs samt Ingemar Fryklund, Husum, byggnadslov för fritidshus på Ava 1:17.

Dispens enligt 15 paragrafen i naturvårdslagen beviljades: Roland Eriksson, Rönnholm, för fritidshus på Lögdeå 3:13, Harry Marklund, Nossebro, för sommarstuga på avstyckning från Järnäs 3:15, Valdemar Holmlund, Huddinge, för sommarstuga på Järnäs 6:19, samt till Eric H Ödlund, Gullänget, för fritidshus på Sikkhällan (Järnäs samfällt i Kråken).

Den under byggnad varande rastplatsen vid Lögdeälven i anslutning till E 4 föreslås få namnet Lögdeälvens rastplats.

Postkontoren i Hörnsjö och Gräsmyr läggs ned

NORDMALING (VK)

19-10-72
Postverket planerar just nu en genomgripande omläggning av postdistributionen i Nordmaling. En planering som närmast tar sikte på en utökning av lantbrevbäringen. Det blir i stort sett tre nya linjer, berättar postmästare Tor Hörstedt. De kommer att beröra stora delar av kommun och innebär bl a en nedläggningen av två poststationer, nämligen Hörnsjö och Gräsmyr.

Den här omläggningen har länge legat på postledningens utredningsbord. Den aktualiserades för åtskilliga år sedan och postverket kallade då till information bl a i Gräsmyr. Planen såg då annorlunda ut och avsåg i första hand en nedläggning av poststationen i Gräsmyr. Men postmästare Hörstedt och hans medhjälpare möttes den gången av ett ganska kompakt motstånd. Postverket kom därför att vila på hanen.

Nu menar man dock att det är dags att på nytt aktualisera en reform i den här riktningen. Och nu utvidgar man området. Utöver Gräsmyr och Hörnsjö berörs bl a postombuden i Mullsjö, Hummelholm och Torrböle. Dessutom siktar man in sig på hela området efter Järnäsvägen, dvs Bredvik, Järnäs och Järnäs klubb. Där har en majoritet av befolkningen redan velat gå över till lantbrevbäring. Det skedde vid ett opinionsmöte i Bredvik våren 1972.

Från postalt håll är man så gott som klar med utredningen och man förbereder informationsmöten, som troligen kommer att hållas redan i nästa månad i bl a Hörnsjö, Gräsmyr och Mullsjö. Kanske även i Hummelholm.

ÖVERGANG JULI -73

Övergången till lantbrevbäring för de aktuella områdena inom kommunen beräknas ske 1 juli 1973. Sannolikt blir det två skilda linjer från Nordmaling i nordlig riktning. En planeras gå över Torrböle, Hummelholm till Hörnsjö och en över Mullsjö till Gräsmyr. Det innebär också att alla de som tidigare haft Gräsmyr och Hörnsjö som poststationer efter detta datum får Nordmaling som poststation.

Lantbrevbäringslinjen ut mot Järnäs klubb, med mellanliggande byar och större sommarstugeområden, är inte detaljplanerad. En viss ovisshet råder tydligen beträffande nyttjande av förbindelsevägen mellan Järnäs och Kråken. Tänkbart är att den i vart fall kan användas sommartid. Annars måste lantbrevbäraren vända

ute vid klubben och ta samman tillbaka till Nordmaling.

HERBERT BYLUND

Skatten oförändrad men taxorna ses över i Nordmalings kommun

NORDMALING (VK)

21-10-72
Beslutet om oförändrad skatt, 13:25 i Nordmaling togs enhälligt av kommunfullmäktige på fredagskvällen. Man följde helt kommunstyrelsens skrivning. Det innebär bl a att sociala centralnämnden företar en översyn av gällande taxa för anlitande av social hemhjälp och att nämnden redogör för konsekvenserna av en eventuell taxehöjning. Dessutom ska en allmän översyn ske av den gällande vattentaxan med förslag till eventuella justeringar.

Några taxehöjningar i ena eller andra riktningen har inte medräknats i det budgetförslag som nu godtog av fullmäktige, men kommunstyrelsen menar, att en översyn av taxorna ändå kan vara fullt befogad. Eventuella taxehöjningar skulle därmed direkt komma att stärka budgeten.

Ledamoten Evert Molin önskade göra ett tillägg att kommunstyrelsens arbetsutskott också ser över ramarna när det gäller enskilda vattenföreningar eller vattenföretag. Han påpekade även att man bör ta hänsyn till extra kostnader för att förbättra förhållandena vid den centrala avfallsbränningsanläggningen, som i dagens läge utgör en olägenhet för dem som bor närmast anläggningen. Kanske kan det bli aktuellt med en helt ny bränningsplats, något som hälsöversynsmyndigheten och kommunstyrelsen får undersöka. Kanske bör man redan nu undersöka om det inte rent för framtiden bör läggas upp en speciell miljövärdsskatt inom kommunen. Detta påpekande av Molin godtog i stort sett av fullmäktige.

Fullmäktige beslöt vidare mottaga statsbidrag för beredskapsarbeten, dels för va-ledningar i det sk Jerusalemsområdet i Norrfors, beräknad kostnad 90.000 kr, dels för relationsmätningar i Nordmaling, beräknad kostnad 5.000 kr och dels för tryck-avloppsledning i Rundvik, beräknad kostnad 245.000 kr. Statsbidragen beräknas utgå med högst 36.000 kr för Norrfors-projektet, 2.500 kr för relationsritningarna och 98.000 kr för tryckavloppsledningen.

UTSKÄNKNING

Dagmar Rönqvist, tidigare innehavare av Stora Hotellet i Nordmaling, har begärt att få överflytta nuvarande utskänkningsrättigheter avseende Stora Hotellet till det nya sk Vårdshuset, Nygatan 15. Tillstyrkan föreligger från såväl sociala centralnämnden som kommunstyrelsen och även fullmäktige beslöt enhälligt tillstyrka framställningen.

På grund av överbeläggning på ålderdomshemmet är viss personalökning nödvändig. Sociala centralnämnden begär härför 11.500 kr. för detta som upptagits i 1973 års budget. Fullmäktige godtog framställningen.

fabrik i Nordmalings samhälle, förekommer olägenheter för skolan, som har sina lokaler på motsatta sidan av gatan och med friskluftintaget mot fabriksidan. Han menade att kommunstyrelsen bör ta upp en debatt med företagaren för att om möjligt försöka lindra olägenheterna.

TACK OCH FARVAL

Kommunfullmäktiges ordförande jägmästare Ture Rylander, med en mycket lång kommunal insats bakom sig bl a som fullmäktiges ordförande de senaste nio åren, meddelade att han står i begrepp att lämna kommunen och därmed också ordförandeuppdraget.

— Detta är mitt sista sammanträde, menade han. Och han underströk i sitt avslutningstal, den samarbetsvilja och det lugn som alltid präglar fullmäktigesammanträdena i Nordmaling. Det har inte skett några dramatiska händelser och kommunen har fått arbeta under rätt goda ekonomiska betingelser. Hur framtiden blir är en annan sak, men han fastslog, att kommunen bör ha mycket goda förutsättningar att även framgent få fungera som självständig kommun.

I sitt svarstal framhöll fullmäktiges vice ordförande, nämndeman Edvin Carlstedt, att kollegerna i fullmäktige alltid beundrat ordförandens sätt att på ett opartiskt sätt leda förhandlingarna, och utan att ange några politiska motiv eller förvecklingar. Det är en lång, mycket lång kommunalpolitisk bana som nu bryts. Rylander började i arbetslöshetsnämnden 1943, där han blev rotfas i tio år, var sedan ledamot i skolstyrelsen 1952 till 1967, med i fullmäktige 1954–1972 och dess ordförande sedan 1964. Carlstedt överlämnade blommor från kommunen men underströk samtidigt att Rylander skulle komma att få ett mera värdigt tack för sina insatser i anslutning till årets sista sammanträde i december till vilket han hälsade den avgående ordföranden hjärtligt välkommen.

HERBERT BYLUND

FASTIGHETSFÖRVARV

Fäderna beslöt också enhälligt, på förslag av byggnadsnämnd och kommunstyrelse, att för en köpeskilling på 250.000 kr. förvärva samtliga fastigheter, tillsammans 61 olika bitar, från Nils Möllers stärbhus i Rundvik.

Stiftelsen Nordmalingshus fick sin borgen på ett lån om 100.000 kr. för finansiering av ombyggnaden i stiftelsens fastighet Svea 9 i Nordmalings samhälle.

Utöver de på dagordningen upptagna frågorna meddelades, att El-automatic, Stockholm tacksamt noterat den förestående utbyggnaden av Pumpexverken i Nordmaling, som utförs av kommunen mot ett 50-procentigt statsbidrag. Utbyggnadskostnaden har beräknats till 700.000 kr.

Ledamoten K G Wilhelmsson påpekade, att trots vidtagna åtgärder av rökgasrening vid BR Wallanders

FAMILJE

25-10-72.
90 år

Nittio år torsdag 26 oktober fru Viktoria Persson, född Östenson, Djupsjö, Nordmaling.

Hon är född i Djupsjö och har där varit verksam genom åren. I unga år har hon haft olika platser och gifte sig 1909 med lantbrukaren Herman Persson. Det jordbruk som makarna hade var inte stort men det gav den växande familjen bärgning. Men det var säkert hårda och slitsamma år. Fru Persson var från barnaåren van att arbeta hårt och på ett förvånansvärt fint sätt har hon kommit igenom livets prövningar. Hon blev känd som mycket duktig väverska och kunde även konsten att spinna både ull och lin. En gång vann hon för övrigt en tävling i linspinning på dåvarande lanthushållsskolan i Strömsör.

1961 dog maken och av de sex barnen är nu fem kvar i livet. Själv har fru Persson varit pigg och vital fram till det senaste året. Nu har hon svårt att förflytta sig, men bor fortfarande hemma där hon får god vård av sina fyra döttrar som växelvis är hemma och sköter sin mor. För sin höga ålder är dock fru Persson andligt vital och följer med sin tid. Västerbottens-Kuriren har hon läst dagligen sen hon fick eget hem men nu tycker hon att 'tidningarna har blivit så dyr'. Religiöst sinnad tillhör fru Persson sedan unga år Djupsjö lutherska missionsförening.

Pensionerade syskon överger inte sin ö i Nordmalingsfjärden

NORDMALING (VK)

— Vi har klarat oss. Tidvis haft det lugnt och skönt och tror vi levit minst lika lyckliga härute som om vi haft vår utkomst i en tätort, säger Betty Granström på ön Gumpen i Nordmalings skärgård. Ända sen hon var liten flicka, har hon fått arbeta hårt med landbruk och fiske. Nu har hon och brodern Karl uppnått pensionsåldern — till synes friska som nötkärror.

Lockade av en serie vackra höstdagar tog vi bilen och åkte ut till skärgården. En fisk av nordmalingsbygden som nu helt håller på att avlösas. Så har i en ännu yngre syskonen Granström funnit för gott att vintertid flytta in till Nordmaling.

Naturen var magnifik i sin höstprakt. Men vägen förbi Rönneholm-Skogen och ut mot Långan var ett enda lappverk. Förnärmligt i alla fall, att ytterskärgården har en oljegrubbelagt väg. Från Rönneholm och ut byggdes vägen så sent som 1960. Nu har från den, en hel rad av småskaliga byggt till framtida för både skogsvärd och fridagsbyggelse.

En av de få bodarna är Karl Öberg i Öregrund. Han är numera ensam. "Kalle" var nyss hemkommen från en veckas besök hos dottern med familj i Uppsala. Han höll nu på att plocka in sista skörden av röplen.

Hos Kalle Öberg låtade vi båt för turen över till Gumpen — en ö över en lösningsfjärd. På vägen avväntade vi en föregångare av vägen som rev med guldgula

lov och krusade fjärden var allt test och stilla. Borta var sommarens motorbåtar och sommarstugorna som kantar viken var till synes alla ide.

Tidiga vårgäster

Stiltdna vinter var den första som syskonen Granström bodde inne i Nordmaling. De har där en modern lägenhet i Centrallust.

Men så fort vårsolen brutit igen ut till denna idylliska ö flyttade de ut. Vi följde dem till fulla. Ar man från barndomen van vid lugnet därute, måste det kännas skönt att få komma åter. Efter 30 år i Stockholm har nu även systern Alma kommit åter till födelsebygden och tillsammans har de tre syskonen upplevt sommarens tjuvning och njutit av skärgårdens alla behag.

Det trivs de och det vill till höststugor och kyla litna de söker åter till centralorten. Att de saknar elektriskt ljus bekymrar dem föga — föregångaren sprider nog så trivnad sken.

Ordning och reda

I sjöboden råder ordning och reda. Skötsel och ryddighet är upphävd i de vintern. Och de stora frösmittningarna står tomma. Det är frukt sen man fiskade strömming och saltade för avsalu. För eget behov finns dock tillräckligt med vinterfisk. Rödskäddarna är uppsträpade för vintern. Vid bergarna ligger endast "söckbåtar" redo. In till skärgården står grinden öppen — för alltid — kreaturens är för länge sedan borta från ön.

Ja, allt är inte som för därute. Längsleden är öde. Vallarna står soltagna, gräs och björk håller på att tränga in på de marker som syskonen och deras förfäder så ont värdeade.

Från 1836 har det funnits fast bebyggelse på ön. Syskonen Granström har förvärvat 1982 torpstället som årstalstopp på 39 år.

Dessa far dog 1860 och brodern blev då ensam med sju minderåriga barn. Hon var tydligen en kraftfull kvinna, tog barnen med sig i fisket och lyckades även med konststycket att friköpa torpstället och blev ägare till drygt 30 hektar mark.

Rena idyllen

För en naturmänniska och skärgårdshälsare utgör torpet i dag det mest idylliska, luddade i lummig grönska och skyddande granskog, men likväl med utsläkt över lågande vatten. Fjällen men likväl nära. Telefon fick man på 40-talet och den har varit en verklig tillgång, säger Betty Granström. Att man måste över vatten för att komma till väg tycker hon inte gör så mycket.

— Det har gått fint och nu när det är lugnt, kan vi till och med köra vår bilarna ner till Långan-vägen.

Slog med lie

Från till 1942 slog Kalle Granström föder. Åt fyra, fem med. När han sen skaffade sig höst gick allt mycket lättare. Betty och han har hjälpt åt i väst och öst, fiskat och sett till gård och kreatur. Våren '43 sålde Kalle båten. Karna skulle spritzas till botten. Han visste att han inte skulle behöva något hö till vintern. Men när skitertid stundade kunde han inte bärja sig. Tog på nytt fram den och slog och bärjade höet.

Han orkade inte se vallarna soltagna. Återigen tycktes ladorna på skärgården.

Jag trodde att alltid skulle väl någon behöva det under vintern. Men då råkade Kalle Granström fel. Höt blev kvar. Nasta vinter fick han ge bort det. Mor — Johanna Granström — gick bort 1917. Hon hade då fått uppleva att sonen Adolf var på väg att bli direktör i lästa hushållningsallskap. Han blev senare byråchef i Stockholm, men gick bort endast 38 år gammal. Sonen Klas blev bankman i Göteborg. Inte heller han fick uppleva pensionsåldern.

Jättetal och ek

Många har säkert hört tales om gumpen-tallen. Det är en verklig

Det granströmska torpstället är rena idyllen. Här sjöboden och utsikten mot Nordmalingsfjärden.

björken, 374 meter i omkrets i bostadshuset. Tyvärr ser man idag att åldern håller på att ta ut sin rätt. Björken börjar flagga på sina ställen. Än är dock kronan grön. I närheten finns ännu en jättetal den är 3,60 i omkrets.

På gårdens finns även äppelträd. Några planterade med kärnan antas av mor Johanna på sin tid. Vid bålet, hon sin bror, brorbrodern i Stockholm en gång, tog Karl Granström med sig tre äppelträd hem. De tog sig fint men tåkades bort av kreaturens, medan de fanns kvar vid gårdens. Nu återstår en av stamarna.

Syskonen Granström är goda berättare.

Så berättar tes Alma, som har hon som 16-årig flicka kom som bokredaktör till Erik Öberg i Långanham. Hon var med och redde långa vågar i jakten på strömming. Vissa gånger gjorde man långturer ända ut på Långgrundet, en två mil till havs. Hon kom sen i tjänst hos vinimportören August Olsson i Stockholm och blev kvar i den tjänsten till dess fru Olsson dog för fyra år sedan, 98 år gammal.

Rädd två gånger

Från ensamheten därute på ön säger sig Betty Granström bara ha varit riktigt rädd två gånger. När de som barn var vid sjöboden badade hon med "Björnsdickkräsen" — att hon skulle komma och ta dem. När så Betty var ute och såg karna och mjölkret full på — ja då kom tankarna — tänk om "Björnsdickkräsen" kommer.

En annan gång hade hon tyvbevis från andra åldan Björnsdickkräsen. Hon var tvungen och råkade hon sen fått att tyven blå lugt beslag på ett gevär.

— Ja då blev jag verkligen rädd. Men det oroades upp sig även den gången. Kalle kom hem och åkte sen och larmade polis. Många gånger stängde tyven ute på ett ökar och där återstod både han och tyvsnaket.

Klart att det var svårt många gånger. Samtidigt gick det väl bra. Då kom många besökare. När de hade kör köpte många sommarstugor eller mjölk hos syskonen Granström.

— Dock kan man inte bortas från, att nu när vi kommit till årens är det bra att få komma in till samhället, när det verkliga barnmjölkret och vintern kommer säger Betty.

Om vi fattade Kalle Granström rätt skulle han nog bra gärna vilja ha kvar, men i Nordmaling ville man inte så gärna se trepensionsnärer ute på ön vintertid.

Efter ett besök av dater, som väljande att vi skulle bo i ena i Nordmaling stannade över vintern, fann vi för gott att skapa härifrån, säger Kalle skrattande.

ANDERS ASTROM

Karl Granström på ön Gumpen i Nordmalings skärgård är rik på minnen och en god berättare om hur livet gestaltade sig i skär gården i gången tid.

Systrarna Betty och Alma Granström trivs bäst i hemmet på Gumpen. Det måste kyla och höstrusk till för de skall vända åter till sin moderna lägenhet i Nordmaline.

Den mestidiga gumpen-tallen — omkrets 3,74 meter — står intad mot vattenkanten. Här gammal tallen är vet ingen, men säkert är, att den fanns på plats när torpstället började bygga på 1800-talet. Nu har åldern ut sin rätt. Björnen flaggar på sina ställen, men de är kronans grön. I gången tid högg man torvstugor ut mellan för att ha till förtäring.

CENS-KURIREN torsdagen 26 oktober 1972

Förbundschef Gudrun Weidstam, Umeå delar ut guld- och silvermedaljer till fr.v. Britt Gustafsson, (silver) Inga-Lisa Wallander (guld), Brita Pihl (guld) och Dagmar Rönquist (silver).

Nordmalings lottor 35-årsjubilerar

NORDMALING (VK)

Nordmalings lottakår högtidlighöll på tisdagkväll sitt 35-årsjubileum. Det var nämligen 1937 som kåren föddes strax före andra världskrigets utbrott. Man passade nu på att fira jubileet i samband med årsmötet, som helt följdriktigt också var det 35:e i ordningen. Dagen till ära delade man också ut medaljer bl a guld till två lottor som varit med alla 35 åren. Man gav sig även själva en present genom att notera en 25-procentig medlemsökning under senaste året. Lottakåren har nu 123 medlemmar.

Det hela inleddes med årsmötesförhandlingar under kårchefen Karin Engman ledning. Styrelsen omvaldes med undantag för Olga Östenson, som under många år skött fälttjänstchefposten och nu lämnade styrelsen på egen begäran. Hon avtackades för sina insatser och fick en minnesgåva av styrelsekamraterna. I hennes ställe invaldes i styrelsen Elsie Forsberg och till ny fälttjänstchef utsågs Ann-Sofie Nygren, Ava.

Ur årsberättelsen kan noteras, utöver medlemsökningen, att man skickat julgåvor och pengar till sjö-

manshemmet i Hölmsund. 14 nya lottor har genomgått A-lotta grundkursutbildning. Dessutom har man haft fyra hemvärnslottor på kurs. Lottorna i Nordmalings lottakår har gjort 130 timmar i hemvärnets tjänst plus 350 timmar i FBU. Man har även skänkt gåvor till I.M., cancerfonden. De vanföra och diabetesföreningen.

Sekreteraren Inga-Lisa Wallander lämnade besked om att kåren nu får egna lokaler i fastigheten Herkules 4. Man kommer också att kalla lokalerna för Herkules 4. Ordföranden riktade ett tack till det Wallanderska företaget för visad generositet.

UTMÄRKELSER

Förbundschef Gudrun Weidstam och sekreteraren Greta Lindström, Umeå delade ut utmärkelser. Guldmedalj fick Brita Pihl och Inga-Lisa Wallander, båda med 35 aktiva lottår bakom sig. Samma utmärkelse i silver tilldelades Britt Gustafsson och Dagmar Rönquist, medan Inez Arvidsson och Elsie Forsberg fick förtjänsttecknet i brons.

Avslutningsvis kom en hattparad, där Karin Engman och Brita Pihl visade dagens mode i damhattar, alla från Ingrid's Mode i Nordmaling.

F. O. Lindmark, Nordmaling. Under besök hos dotter och svärson i Falun avled på torsdagen f. bokhandlaren Frans Olgar Lindmark Nordmaling. Han var 79 år och sörjes närmast av barnen Birgitta, folkskollärare gift med rektor Dan Jernbom, Falun, Gunilla, bankkamrer gift med byggnadsingenjör Sune Lundström, Nordmaling och Elisabeth, lärare, gift med ingenjör Tommy Johansson, Västerås, barnbarn broder i Rundvik samt syster i Sollefteå.

Han var född i Ava, Nordmaling och hade kontakten levande med sin födelsebygd livet ut. Redan i mycket unga år blev han affärsintresserad och arbetade bl a i drygt tjugo år som reseinspektör för Husqvarna. 1921 startade han pappershandel i Nordmaling och övertog senare även Dahlströms bokhandel. Parallellt med pappershandeln i Nordmaling drev han även grossiströrelse under en längre tid. Sin bok- och pappershandel drev han fram till 1968.

Vid sidan av affärsrörelsen basade han många år för jordbruksbanken Nordmaling. Han var bara i 40-årsåldern när han blev kassans kamrer. Han var municipalnämndens ordförande och med i hamndirektioner och nykterhetsnämnden. Lindmark var organiserad IOGT:are från sitt 14:e år. Han var också kretsstyrelsens ordförande en längre tid och sedan mitten av 1950-talet tempelriddare.

Mest känd blev han dock för sina insatser på köpmannasidan. Han var många år ordförande i Nordmaling/Hörnefors köpmannaförening, en tid även dess sekreterare och med i styrelsen för Västerbottens köpmannaförbund. Aktivt deltog han även i folkpartiets arbete i Nordmaling.

Skidungdomar i Rundvik kör hårt ...

RUNDEVIK (VK) 31-10-72.
Skidungdomarna i Rundvik tränar hårt inför kommande säsong. Ledaren Ivar Sjögren har lagt upp ett program som lockar fram svetten. Mellan 50-75 ungdomar deltog i träningen förra veckan.

Då var ungdomarna skollediga och tränade dagligen.

Sällskap på träningspassen hade man i lördags, då Husums IF:s skidungdomar gästade Rundviks-lägre.

En titt på träningsprogrammet visar att det siktas på god grundkondition. Eller vad sägs om följande: Klockan 9.30 intensivträning i backarna i Hyngelsböle, vidare tog man även stavarna till hjälp när man forcerade niporna från Lögdeälven. Med detta höll man på till framemot tolvtiden, då det var dags för mat. Vid ettiden var det dags för ett nytt pass. Då i markerna runt Manhemsborg. Löpträning i grupp och heat- ing två och två stod på programmet. Avslutningsvis sparrades ungdomarna med hård löpning i de svåra backarna vid idrottsplatsen.

En del av de träningsvilliga ungdomarna som nu till vintern skall åka skidor än fortare. Tränare är Ivar Sjögren, Rundvik, (t. h.) och Husums Axel Eriksson.